

Påskbesvär, del 1: Nödresan.

Problemen inför resan var värre än någonsin. Min mor hade plötsligt ryckts bort 92 år gammal, medan hon alltid varit så kärnfrisk, att vi alla tog det för nästintill en självklarhet att hon ledigt skulle klara 100. Det hade hon själv sett fram emot. Torsdag morgon den 14 mars kände hon plötsligt att hon inte mådde bra och alarmerade genast Michael, som omgående fick henne till sjukhus. Där konstaterades hjärtinfarkten. Emellertid stabiliserades tillståndet genast, jag talade med Michael i telefon på kvällen, och då Gun genast blivit så mycket bättre var prognosen att hon skulle komma hem igen efter fem dagars vila.

Fredag middag fick jag chockbeskedet från min systerson Rasmus i Stockholm att Gun hade gått bort.

Det hade uppstått komplikationer genom att det även konstaterades lunginflammation, och under fredagsmorgonen försämrades hennes värden så drastiskt, hennes närmaste tillkallades och var hos henne vid avskedet omkring middag.

Antagligen hade hon gått med lunginflammationen länge, men då hon varit så frisk annars hade hon bagatelliserat den som "en vanlig efterhängsen förkylning", men när hjärtinfarkten kom försvagades motståndet i hennes kropp så kraftigt, att lunginflammationen tog över och besegrade en segsliten under ett långt liv hårt utarbetad kropp. Hon arbetade, var verksam, aktiv och vaken in i det sista och kan utan vidare hedras med slutsatsen, att hon stupade på sin post.

Detta plötsliga oväntade och ovälkomna avsked tog alltså bara 24 timmar, och ingen var säkert mindre villig till det än hon själv.

Mina släktingar i Italien väntade mig till påsken. Redan någon vecka tidigare hade jag fått förfrågan om min ankomst, och jag hade svarat preliminärt ja. Detta hade Gun också blivit insatt i. När katastrofen var ett faktum fick jag ett mycket varmt meddelande från Paolo, min kusin i Verona, där han anmodade mig att komma så fort som möjligt. Jag skrev tillbaka att jag troligen skulle komma skärtorsdagen eller långfredagen.

Så fick jag chockbeskedet från Danmark: avskedshögtiden skulle äga rum där på påsksöndagen.

Jag hade missat två påskar i Verona, de första efter 15 år, och det kändes inte rätt att svika släkten en tredje gång. Samtidigt hade jag från början varnat mina kusiner att jag hade väldigt mycket arbete och att det skulle vara svårt att bryta sig loss. Jag hade alltså tre alternativ: att fara till avskedshögtiden i Danmark och svika den italienska släkten, att fara till Italien och missa familjen och min syster vid avskedet, som kom från Amerika, eller att stanna hemma och arbeta och svika alla. Mest kände jag för det sista, men jag valde det minst onda av de tre. Familjen i Danmark kunde jag träffa senare.

Samtidigt höll oss vintern i ett stadigt grepp. Det var minusgrader ända fram till skärtorsdagen med bara någon dagsmeja under dagarna, och vintern lovade hålla på. Naturligtvis var södern och Medelhavet oavvisligt lockande som äntlig kontrast mot fem månaders vinter.

Sälunda köpte jag biljetterna, Inter Rail 10 resdagar under tre veckor för 3200 fullt medveten om att resan kanske bara skulle bli en vecka. Arbetet hemma krävde sin man.

Naturligtvis smärtade det mig att inte kunna vara med familjen och min syster vid avskedssamlingen, men samtidigt hade vi ju träffats alla fyra under så ljusa omständigheter i november, så att det nästan varit pricken på i-et för livet på Gun, och den samlingen som ägt rum i Stockholm den 24 mars med Michael och Susanne närvarande men ingen av oss andra syskon hade tydligen varit ganska tårartad. Dock hoppades jag åtminstone få träffa min äldste bror i Köpenhamn när jag reste ner.

Det visade sig att detta inte var lämpligt. Tiderna passade inte, jag hade inte mobil, och jag visste inte ens när jag skulle komma fram till Köpenhamn.

Väl medveten om kaoset på stationen i Köpenhamn planerade jag inta min lunch på stationen i Helsingör. Det visade sig när jag kom dit att den hade upphört.

På stationen i Köpenhamn sökte jag förgäves efter någon karta över staden att åtminstone försöka leta upp min bror genom. Det fanns ingen. När jag slutligen fann ett informationskontor berättade de att kartorna i stationen tagit slut. De hänvisade mig till någonstans i staden.

Dock fick jag en liten måltid där. Vid sidan om alla de förfärliga skräpmatsbarerna fanns ett litet kryp-in med indisk mat. Innehavaren var från Kerala och mycket hjärtlig. Jag beställde en *Lamb Korma Curry* som var alldeles förträfflig och en stor kaffe på det för tillsammans 103 danska kronor.

Ett annat bekymmer hade dykt upp redan vid starten hemifrån. Hela vintern hade jag gått i tunga vinterstövlar och hoppades nu äntligen kunna slippa dem. Frågan var vilka sandaler jag skulle välja. Alla var ju inte hela, men ett par gamla svarta, där sulorna

visserligen var hårt åtgångna och något spruckna, passade bra och var bekväma, så jag valde dem.

När jag bommat för hemmet och redan var gående på gatan med allt mitt bagage visade det sig, att den ena sandalens tåfäste var brustet. Sandalen var trasig, och det skulle inte gå att springa i den. Jag vände inte tillbaka, utan resan fick lov att genomföras med trasig sandal. Det gav åtminstone resan en viss nästan alltför passande karaktär från början.

Där fick man för att man har svårt för att slänga gamla avlagda skodon.

del 2: *Ankomst Verona*

I Sverige väcker rasismen och främlingsfientligheten en ständigt växande debatt med ständigt djupare polarisering och motsättningar, men det är rena barnkammaren mot Danmark, där attentat blir allt vanligare med bomber. Pressfriheten och yttrandefriheten är hotade genom partisk och osaklig antipati mot faktiska obekväma sanningssägare, och på gatorna i Köpenhamn verkar det utomeuropeiska folkelementet genom färgade och gutturala arabisktalande nästan dominerande. På Hovedbanestationen i Köpenhamn var varannan människa antingen muslim, asiat eller färgad. Vad gör alla dessa människor i Danmark?

I Storbritannien har premiärministern det svårt med att försvara nödvändigheten i att minska antalet färgade invandrare från 100,000 till 10,000 om året då detta verkar stötande för så många, men tyvärr måste man vänja sig vid sådan politik parallellt med accepterandet av klimatförändringens icke önskvärda konsekvenser.

Dessa tendenser till omänsklighet ser man överallt i Köpenhamns järnvägsstation. Det finns skyltar på cafémöbler, som direkt förbjuder icke-cafégäster att alls sätta sig där, även om de är tomma. Man får inte gå in i en något värmande lokal (från stationens allestädes närvarande iskyla) utan att beställa något. Skräpmatssbarerna är förfärliga, då personalen tydligen aldrig hinner rensa borden från allt kladd, matrester, nersölade servetter och annat äckligt som samlas där. Personalen är i regel färgad.

Tåget var emellertid varmt – man slapp frysa där den här gången, men snön låg kvar denna skärtorsdag den 28 mars så långt ögat kunde se, smutsig, halvsmält, men dock snö.

Genom hela Tyskland snöade det, och tåget blev ordentligt försenat. När vi kom fram till Fulda en timme försenade klockan 6 på morgonen skulle kaféet, det enda varma stället på orten, ha öppnat klockan 5. Det var stängt, och asiater städade där inne, vilket i alla fall tydde på att det skulle öppna. Det öppnade halv 7, så att man precis hann med en kopp kaffe före nästa tåg.

Även Münchentåget var försenat. Toaletten var förstoppad, det gick inte att spola, allting simmade omkring i klosetten hur äckligt som helst – ursäkt realismen. Ingen var ansvarig, och ingenting gjordes åt saken. Kupén fylldes till mer än trängsel av folk som kommit fel. Det var påsktrafiken.

Den blev värre efter München, så att folk måste sitta i gångarna. Kappsäckar på hjul rullade omkring i korridoren, så att förstoppningarna maximerades. Det snöade åtminstone inte längre, men snön låg kvar överallt.

I Italien avtog snön för att försvinna helt och avlösas av ganska tjock dimma, men så fort jag klev av tåget i Verona började det regna.

Mån om mina kommunikationslinjer gick jag genast till mitt gamla internetcafé på Via Roma, men det fanns inte kvar. Jag frågade en grupp ungdomar på Piazza Brà efter något internetcafé, och de rekommenderade det på Via Roma. Jag gick tillbaka dit i hopp om att jag missat det, men det fanns definitivt inte där längre.

Jag fortsatte till Alberto, som blev lika glad som alltid över att se mig. Vi tog en espresso tillsammans, och han berättade att det hade regnat hela vintern i Verona så gott som varje dag, och bättre var inte att vänta inför påsken.

På min begäran ringde han till Via Zamboni för att förvarna om min ankomst. Han fick tala med Achille som "som vanligt drevs vansinnig av sin hustru". Det var bara att fortsätta dit – alarmet hade gått.

Som vanligt blev jag mottagen med öppna armar och varma hjärtan. Paolo min kusin kom också dit senare och tog hand om sina föräldrar. Ida berättade att Achille inte längre går ut på grund av sina onda knän, men hon ska alltid överdriva. Han medgav att han inte längre körde bil, men det var allt. Ida hade dock själv varit två månader på sjukhus igen. Jag redogjorde för Paolo om Guns bortgång, och han berättade, att det var livsfarligt för gamla att hamna liggande på sjukhus. Ligger de på rygg bildas det vatten i lungorna som nästan ofelbart leder till lunginflammation, och det var precis vad som hade hänt med Gun.

Vi hade dock en trevlig stund tillsammans, och jag kunde berätta Albertos nyhet, att hans mor Gina vid 93 var vid full vigör och aktiv fortfarande. Achille skulle fylla 93 i juni, men både han och Ida verkade må efter omständigheterna fuller väl fortfarande. Achille var entusiastisk över den nye påven, "vi har ingen regering, men vi har en förträfflig påve", som under skärtorsdagen hade besökt ett fängelse för att i enlighet med evangeliet tvaga tolv lärjungars fötter. Påvens tolv lärjungar hade varit unga fängelseinterner. Han hade undanbett sig all publicitet och alla media, det var något fullkomligt privat, och under korsvägsandakten i TV på långfredagskvällen fick jag äntligen se honom *live*. Han gjorde ett mycket öppet och ärligt intryck.

Så var man lyckligt hemma i Verona igen, och det verkade som att man skulle bli kvar här och varken komma vidare längre söderut i Italien eller till Grekland denna gång.

del 3: Påskprospekt

Huvudansträngningarna under påskafton gick åt till desperata jaktförsök på kommunikationslinjer. Kommunikation var ju huvudingrediensen i mitt liv, och utan internet i Verona var jag helt prisgiven. Ungdomarna igår, som först dirigerat mig till ett internetcafé på Via Roma som hade upphört, hade nämnt något om Via 20 Settembre.

Denna långa gata låg mitt i invandringsghettot, där det huvudsakligen rörde sig negrer och lankeser. Det ösregnade hela dagen, så det var omöjligt att undvika att fötterna i de trasiga sandalerna omedelbart måste bli blöta i vinterkyllan – det var under 9 grader i Verona och rått. Det var bara att traska på.

Ungdomarnas vink visade sig stämma. Där låg ett litet internetkontor för kombinerad telefon- och internettrafik, där internet bara kostade en euro i timmen. Det innehades av en lankes, så det var precis som att komma till Indien och nästan lika billigt. Kommunikationskrisen var räddad. Där väntade mig mail från båda mina äldsta syskon och från Eva Dickson i Stockholm, Mammans goda vän sedan drygt 50 år, som var journalist och ombesörjde avskedsnotiserna i Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet och Hufvudstadsbladet. Genom denna kommunikationslinje kunde hon skicka mig artikelutkastet, som jag kunde korrigera. Sålunda löstes en rad svåra problem genast.

Nästa företag var min hittills okände kusin Alberto Lanciai, som jag fått kontakt med genom Paola, medan vår kontakt på facebook varit ytterst sporadisk. Nu fick vi telefonkontakt och kom överens om att träffas till kvällen på gamla klassiska Caffè Mattei, där jag brukat dricka kaffe med storfarbror Michael fram till 1994 och ofta även med Cristina och Marisa, ett kärt ställe att återvända till med goda vänner.

Fastän vi aldrig sett varandra kände vi genast igen varandra på de Lanciaiska ögonen. Han är alltså yngre son till den yngsta av Michaels bröder och bror till min systers bästa vän i Italien enda gången hon var här ordentligt 1959, Daniela, som omkom tragiskt i en trafikolycka några år senare, varefter Margherita inte ville komma till Italien mera. Därför uteblev hon när vi återvände 1966 och har mig veterligen aldrig senare heller besökt våra anfäders land.

Alberto har ett hus i Domegliara ovanför Verona, som gör att han pendlar mellan Domegliara och San Bonifacio i Vicenza där han bor med Verona mitt emellan. Han är mycket släktintresserad och har i sin ägo ett släkträd troligen rekonstruerat av Michael med uppgifter hela vägen ner till 1200-talet, men i detta träd finns det luckor, främst vår familj, varför han varit särskilt intresserad av att få träffa mig.

Vi är jämnåriga, och han mindes min syster mycket väl. Nu hade vi bara tid för en kopp kaffe men blev mycket goda vänner och lovade att träffas igen på tisdag. Paola var för närvarande på Kanarieöarna sedan sex månader och skulle komma hem först i april.

Genom den äntligen kommunikationsbefrielsen genom internetmöjligheten kunde alltså resans största fråga aktualiseras: mina Greklandsplaner och nödvändigheten att få träffa doktor Sandy, som inte heller var så ung längre. Han hade överraskat mig med att meddela att han till påsken kunde befinna sig i Verona. Detta hade ytterligare spätt på min motivation och beslutsamhet inför resan.

Genom mail denna påskafton bekräftades det att han befann sig i Verona och kunde sammanstråla med mig när som helst. Jag föreslog preliminärt måndagen.

Hela dagen dominerades TV av den politiska diskussionen om Italiens tillstånd av interregnum utan regering. Nationens president Napolitani framträdde i TV i ett historiskt tal där han betonade att han skulle stanna kvar på sin post och arbeta för en lösning till sin sista stund i ämbetet. Det lutade åt nyval med Berzani som huvudledare i samförstånd med Florens borgmästare Matteo Renzi, en ny stjärna, vilket skulle neutralisera Berlusconi och Beppe Grillos missnöjesparti och definitivt sätta punkt för all italiensk vänster- och högerpolitik med koncentration på den absoluta mitten. Alla både inom och utanför Italien med något vett i skallen verkade överens om att Berlusconi var den onda boven i italiensk politik och desto värre som sådan just därför. Han ser numera ut som en robot med sitt

konstgjorda hår och ännu mer konstgjorda utseende, som om han var animerad. Han ser inte längre ut som en människa, då det inte finns något liv i det ansiktet mera.

del 4: Påskutflykter

Påskaftonen regnade bort fullkomligt, men under min morgonpromenad genom staden över Don Calabrios institut och Castel San Pietro till centrum med besök i Sant'Anastasia och Santa Maria Antica (fullproppad) började det plötsligt till allmän överraskning ljusna, så att med ens solen tittade fram och bjöd på blå himmel. Det var sensationellt.

Därmed klarade sig söndagen. Vi åkte upp i bergen till en by på kullen bortom Castagné, där tydligen familjen hade haft sitt påsktillhåll de senaste tre åren – jag hade ju missat de två förra, så det var mitt första besök. Vi var femton vid bordet, de enda som saknades var Andrea med sin fästmö, som befann sig i Moskva, där det snöade, på tryggt avstånd från alla familjer.

Efter påskmiddagen tog mig Giordano med upp till Castagné för att tända kaminen, då han och Barbara skulle dit nästa dag för att arbeta i trädgården. Han bad mig komma ner någon gång under sommaren, då vädret och temperaturen var bättre, för att stanna där några dagar och idka friluftsliv. Naturligtvis lovade jag att tänka på saken.

Efteråt begav vi oss alla hem till Paolo för eftersläckning med Pan d'Oro med Reciotovin. Paolo är numera uppkopplad, så jag kunde ta fram Gun på facebook och förevisa bilderna, sammanlagt sju stycken, med naturligtvis stor diskussion om gamla minnen. Alla kom plötsligt på saker som de hade glömt.

Paolo och Gabriela var mycket intresserade av min nya kontakt med Alberto Lanciai, då de på äldre dagar blivit släktintresserade. Jag redogjorde så gott jag kunde för vad jag visste men saknade vissa pusselbitar. Vi lovade fortsätta arbeta på saken.

Påven fortsatte att göra ett ärligt, varmt och hederligt intryck och verkar i allt vara en hedersman. Petersplatsen hade aldrig varit så full av folk tidigare, och även vallfartstrafiken till Lourdes har tilltagit. Han verkar redan ha inneburit ett uppsving för kyrkan, vilket den väl behövde.

Annandag påsk inleddes med solsken, och Paolo, Gabriela och jag gjorde slag i saken och bestämde oss för att våga utflykten. Målet var la Madonna della Corona, ett sanktuarium och pilgrimsmål uppe bland bergen på östsidan av Monte Baldo, bara 1000 meter upp men stupande brant ner mot slätten. Det påminde ganska mycket om Phuktar i Ladakh, ett annat kloster uthugget högt uppe ur klippan, och karaktären här var den samma. Enda sättet att ta sig dit var under århundraden att fira ner sig i en korg från en by ovanför, tills man högg ut en tunnel som möjliggjorde tätare trafik, så att numera till och med bussar kunde ta sig upp dit. Tunneln är kroniskt drypande, så man behöver paraply när man går genom den. Utsikten från stället var naturligtvis magnifik.

Sedan for vi ner till Pai vid Lago di Garda för en lätt lunch vid den lokala kyrkan. Gabriela är född där genom en olyckshändelse, under bombanfallen 1945 evakuerades hennes mor från Verona till ett säkert ställe, som var mormoderns hem i Pai, där Gabriela föddes i frihet från bomber. Mormodern hade ägt ett stort hus med omgivande park med strand, som senare hade exproprierats av kommunen för dragandet av en väg utmed stranden. Hon hade haft 12 barn, så tomten hade omsider styckats och sålts den ena biten efter den andra, så nu fanns ingenting kvar. Någon kusin hade något hus på någon del av tomten.

Det blev således en underbar dag av utflykter, och regnet höll sig barmhärtigt på avstånd, ehuru det förhöll sig ständigt hotande och då och då släppte iväg någon liten droppe. När vi kom hem fortsatte vi utflykten, Paolo och jag, med att sätta oss på ett par cyklar och göra hela Montorio. Detta är ett märkvärdigt litet samhälle med vattenströmmar överallt i olika nivåer, som noggrant regleras så att inga översvämningar kan inträffa. Fastän vattnet når upp till väggkanten och fram till husens trappor har det aldrig hänt att något barn drunknat eller ens fallit i eller att någon källare översvämmats. Där finns två små sjöar, den ena, den större, kan torka ut vid långa torrperioder men aldrig den andra. Vattnet kommer genom källor underifrån, och norr om Montorio förekommer inga strömmar eller något vatten. Allt kommer i dagen där. Det är ett hydrogeologiskt fenomen.

Efteråt berättade Paolo för mig om den diplomatiska krisen mellan Italien och Indien, som nu pågått i 15 månader. En tanker bevakades av två italienska beväpnade sjömän utanför Indien mot pirater, och vid ett tillfälle kom en misstänkt båt för nära. Sjomännen

anropade båten och bad den förklara sig och sköt varningsskott, men den kom bara närmare. Till slut sköt sjömännen skarpt enligt skriftlig order. Två män på båten sköts, som visade sig vara en vanlig fiskebåt. Sjömännen togs i arrest i Indien men fick till julen lov att fara hem till de sina i Italien för att fira jul på villkor att de sedan kom tillbaka. De kom tillbaka, men till påsken ville de göra om samma sak. Den här gången påbjöd Italiens utrikesminister att de inte fick fara tillbaka. Då de inte kom tillbaka sattes den italienska ambassaden i Indien under bevakning, och ambassadören belades med utgångsförbud: han fick inte lämna ambassaden. Till följd av den diplomatiska krisen avgick Italiens utrikesminister, och sjömännen fick fara tillbaka till sitt fängelse i Indien. Där är de fortfarande, medan den trassliga diplomatiska härvan utreds. Någon lösning är inte i sikte, och relationerna mellan Indien och Italien är de sämsta tänkbara. Det kan inte ens Sonia Gandhi göra något åt.

del 5: *Doktor Sandy*

Vi träffades i det bortersta kaféet vid Piazza delle Erbe, där han satt och väntade på mig när jag infann mig exakt punktligt. Han var inte det minsta förändrad utan utstrålade samma vitala något oförskämda och förmättna nonchalans som alltid, som jag alltid betraktade som typiskt skotsk, medan jag förvånades över hur väl han kände Verona. Han hade tydligen varit här många gånger.

”Gratulerar. Du slipper komma till Athen i år,” hälsade han mig och beställde en Bailey’s Irish Coffee åt mig och en andra omgång åt sig själv.

Naturligtvis dök vi genast in på de stora europeiska problemen. ”EU var ingenting annat än en politisk och ekonomisk opportunist från början, som totalt struntade i vanligt folks välfärd och inte hade några skrupler i att hänsynslöst köra över de maktlösa majoriteterna för att forcera igenom sitt massiva ekonomiska exploateringsprogram. Det var naturligtvis bankerna som styrde och satte i gång det hela, och genom deras planlöshet och dåliga framsynthet gick allting fel från början. Det var bara Finland av alla länder i EU-unionen som genomförde övergången till Euron på ett sansat sätt. Alla de andra såg bara den ekonomiska kortsynta profitmöjligheten och översatte de nationella priserna till sanslösa Europriser, så att allting plötsligt blev mer än dubbelt så dyrt i både Grekland och Italien. Naturligtvis måste skutan få slagsida. Alla medelklasser i medelhavsländerna reducerades till underklasser, och nu riskerar alla pensioner i dessa länder att försvinna. Har du varit i Portugal?” Det hade jag inte på 23 år. ”Ingenstans är EU-eländet tydligare än där. De har ingenting och låter allting förfalla. Genom en nödatgård gav de upp kampen mot narkotikaliberalismen och all narkotika, så att visserligen de statliga kostnaderna för detta krig praktiskt taget nivellerades medan å andra sidan i dessa svåra tider nästan alla hänger sig åt vilka verklighetsflykter som helst, och det är dess värre bara mänskligt.

Bankerna bär huvudansvaret och skulden. De drev igenom Euro-revolutionen med massiva vinstmöjligheter för ögonen och håvade girigt in vinsterna medan Europa gick åt helvete ekonomiskt. Nu tvingas bankerna till provisoriska nödreparationer av de skador som är följderna av deras girighet och ansvarslöshet. De vrider sig i kramp inför att nödgas betala men måste betala medan de ändå behåller merparten av de ekonomiska vinsterna, som delas

ut under borden genom bonusar och det stora internationella tvättsystemet, som styrs av de italienska maffiorna. De ekonomiska skurkarna är alltid bra på att till varje pris komma undan. Se till var de största vinsterna har gjorts, och se vart de största förlusterna har tagit vägen, och du har skurkarna i ett nötskal. Vårt enda vapen mot dem är hemligt agerande självständiga sällskap och agenter, som *Anonymous*, som har det som grundprincip att hålla sig anonyma och till varje pris undvika offentlighet och övervakning. Känner du till dem?"

.Jag visste att min kollega Laila Roth anslutit sig till dem, men mer än så visste jag inte.

"Kan man se dem som ett slags modern motsvarighet till 1700-talets frimurare?"

"Du är på rätt spår. Du vet vad det handlar om."

Han menade att den europeiska monetära unionen naturligtvis skulle klara sig, då krisen bara var ekonomisk och då även ekonomin styrde politiken, därför var det bra att ekonomen Mario Monti fick sitta kvar tills vidare som premiärminister i väntan på en ny regering som ingen vet när den blir av, Grekland verkar ha kommit levande igenom det värsta, medan Cyperns akuta kris för tillfället avvärjts, medan ingenting definitivt är över för dessa länders och även för Spaniens, Portugals och Frankrikes del. Fler EU-länder kan stå på tur.

Han mådde annars bra trots sina +75 år och fortsatte att vaket och kritiskt följa med utvecklingen utan att ta ställning för eller emot någon, som den perfekta observatören. Dock måste jag föra på tal den kontroversiella frågan om Europas högervridning, som ju var särskilt markant just i Grekland.

"Ja, den är extrem, men jag kan inte ta den på allvar. Jag är inte bekant med förhållandena i Tyskland, där nynazismen minsann inte är rolig, men Greklands extremhöger är löjligare än Berlusconi. Alla världens nynazister, som idealiserar Hitler som en upplyst despot, vet ingenting om vad det tredje riket egentligen handlade om. Det var bara terrorism från början till slut och i regeringsställning, men dessa ungdomar som kallar sig nynazister har ingen aning om vad terrorism egentligen är. De är amatörer som sysslar med pojaktigt okynne. Hela denna högervridning i Europa, som började i Frankrike med revisionismen, är bara en reaktion mot massinvandringen av färgade från främst muslimska länder. Kristendomen och demokratin gör ingenting för att motverka den muslimska invasionen, som bara verkar tillta hela tiden, då en som lyckats invandra tar med sig hela släkten så småningom. Då reser sig högerkrafterna och börjar reagera. Det är bara naturligt. Och vad har alla dessa färgade muslimer i Europa att göra? För hundra år sedan hade Europa koloniserat hela världen genom en konstruktiv suprematism som ägnade sig lika mycket åt att utveckla dessa primitiva länder såväl kulturellt som industriellt. Vi gav Indien och Afrika järnvägar, infrastrukturer och administrationer som de aldrig hade haft förut, och så svarar dessa länder med att kasta ut oss och låta inhemska monsterdiktaturer ta över, som kastar sina länder in i inbördeskrig och onda cirklar av terror. Uganda är ett praktexempel, varpå undersåtarna flyr från grymheterna och inbördeskrigen och massinvaderar Europa, fastän de kastat ut Europa från sina hemländer. Och vad gör de här utom att slå dank och vägra befatta sig med sina hemländers problem och försöka göra något åt dem? Nej, de hoppas att Europa och Amerika ska göra något åt dem, och när dessa nu en gång för alla känner sig utkastade från de kolonier de försökte sätta på fötter så tar Kina över i stället. Kina tar över deras länder, och deras invånare flyr till Europa och ägnar sig där åt att sprida och befästa islam. Naturligtvis måste det uppstå krafter som reagerar."

Han ämnade sig närmast till Rom för att ta den nya påven i skärskådande. "Det är det första positiva som har hänt i Europa sedan Karol Wojtyła blev påve och järnridån rasade. Han är den förste utomeuropeiske påven någonsin och kallar sig dessutom Franciskus och har fattigdomen och anspråkslösheten som rättesnöre. Det har ingen påve gjort förut. Jag ger inte mycket för kyrkan, det är hyckleri, vidskepelse och hjärntvätt alltsammans, liksom alla religioner och ideologier, men han ger faktiskt fingret åt den etablerade girigheten och kapitalismen. I princip alla religioner har grundats av bedragare och bluffmakare, kulter håller aldrig utan är alltid grundade på lögn, bluff och båg, men man kan inte bortse från den kristna kulturen. Konsten är något som alltid överlever all politisk och sekteristisk fåfänglighet. Egyptens religion har gått under men dess monument och myter finns kvar. Israel gick under ständigt på nytt och på nytt, men Bibeln och dess berättelser lever alltid vidare som litteratur, och hur fåfäng och absurd kristendomen än är som kult så måste man beundra och älska dess konst och arkitektur, dess kyrkor och katedraler, Michelangelo och Rafael och alla andra, särskilt här i Italien. Man kommer inte ifrån det. Fulheten och lögnen försvinner, men sanningen och skönheten består. Babylon har fallit för evigt, men Job fortsätter sin tidlösa klagan och anklagelser mot orättvisans makter."

del 6: Avskedsreflektioner

Det blev så och så med tisdagen. Min morgonkrök med doktor Sandy drog ut på tiden, så att jag kom hem först halv 12 och fick då veta att Alberto Lanciai ringt två gånger. Jag ringde genast upp honom och fick då veta att han var på väg och skulle vara hos mig om fem minuter.

I huset städade man, och alla golven var nybonade, så det fanns inget rum att ta emot honom i, utom Achilles studio. Men där tog vi plats medan han framlade alla släktutredningar som Michael hade gjort tio generationer bakåt. Vad han saknade var vår familjegren från farfars far och nedåt med alla dennes sju syskon. Med Idas hjälp kunde vi rekapitulera sju medan den åttonde fattades. Till Albertos kopierade dokument hörde också ett brev som min syster Margherita skrivit till hans syster Daniela på engelska för femtio år sedan utom några gripande fotografier från den tiden, ett med Margherita och Daniela tillsammans 1959, då de var 14 respektive 16 år. Daniela omkom tragiskt i en trafikolycka några år senare, och man talar fortfarande om det. Daniela och Alberto var Hennis enda barn.

Meningen var att jag skulle passera kvällen på middag hos min småkusin Alberto Beltrame, men när vi satt mitt i lunchen ringde han plötsligt och frågade varför jag inte kom. Det hade blivit ett missförstånd. Jag hade bjudits halv ett, inte halv åtta, så jag skyndade mig genast över dit, och vi kunde åtminstone dricka vin och kaffe och Irish Coffee tillsammans och ta en tårtbit.

Han förevisade sin dotterdotter Giada, en skönhet på tre år. (Giada är italienska för Jade.) Hennes mor Sara är 40 år och Maras enda dotter, men Mara är fortfarande en skönhet, i praktiken oförändrad under alla de 40 år jag har känt henne. Alberto är jämnårig med min

äldsta bror och skall fylla 70 om åtta dagar. Han springer inte Marathon längre utan nöjer sig med hälften.

Den största behållningen av denna resa var egentligen denna kusinträff med tre mycket olika kusiner, Paolo, som efter sin pensionering inlett ett helt nytt liv och minsann har gjort väl ifrån sig som duktig ingenjör och far till fyra förträffliga barn, Alberto Beltrame, som fortfarande arbetar som optiker vid 69 (snart 70), och den mera lågmälda Alberto Lanciai, som mest sysslar med trädgårdsarbete och familjeforskning. Denne fick jag nu träffa för första gången, medan de andra två jag fick bättre kontakt med än någonsin, i synnerhet som båda är stora humorister. Paolo gör allt för att ta hand om sina gamla föräldrar, som nästan bara grälar hela tiden, vilket de håller sig desto mera levande på, och är rörande omtänksam om alla, samtidigt som han är den perfekta noggrannheten själv i allt vad han gör. Han kan i princip fixa precis vad som helst och gör det.

Vi återsågs även till kvällen, då Paolo kom förbi och jag kunde förevisa allt vad de båda Alberto hade givit mig, Alberto Lanciai de utomordentliga familjedokumenterna och Alberto Beltrame de tre gedigna vinflaskorna av märkena Custoza, Soave och Lambrusco.

På kvällen visades i italiensk TV en film om Barabbas byggd på Pär Lagerkvists roman med Billy Zane i huvudrollen och Filippo Negri och Anna Valle som Pontius Pilatus och hans vackra hustru Claudia. Filmen var väl gjord medan ju storyn är fullkomligt konstruerad och tillrättalagd. Jag har aldrig hört till Pär Lagerkvists beundrare. Det bästa var dock musiken av en viss Paolo Vivaldi.

Resans mest glädjande nyhet, och egentligen den avgörande anledningen till resan, var att Paolo numera var uppkopplad. Hans inbjudningsbrev efter Guns frånfälle var oavvislig. När vi var hos honom gick vi bland annat in på Google Earth och letade upp diverse adresser, bland annat min i Göteborg. Det var nästan skrämmande att se hur man genom satellit kunde gå in på själva min egen gata och se att jag hade lämnat båda mina fönster åt gatan en liten bit öppna. Många är rädda för internet för dess möjligheters skull till närgångenhet, och många skyr därför *facebook* och alla sådana nätverk, som dock inte är det minsta farliga eller riskabla så länge man ingenting har att dölja.

Achille hade lagt ner sitt projekt med att utarbeta en pedagogisk analys och utläggning över vad han betraktade som det viktigaste av alla ämnen, nämligen kommunikation. Utan kommunikation är man död, medan ju mer man kommunicerar, desto mera lever man. Han förvånade mig också med att för första gången någonsin kritisera Israel. Han var fortfarande trogen den israeliska lärdomen och traditionen men förkastade nästan kategoriskt dess politik. Han berättade, att på den tiden Verona hade haft en judisk rabbin hade han varit den rabbinens enda icke-judiske vän i Verona. Judarna hade alltid varit ensamma i världen, genom staten Israel hade de äntligen fått en plats i världssamfundet, men ända sedan intifadan började 1987 har denna plats ständigt halkat neråt och är nu mera i farozonen än någonsin. När Benjamin Netanyahu tog emot Obama vid dennes besök var det tydligt med motvilja, då Netanyahu hade stöttat republikanerna. Vad de ständiga ordkrigen med Iran må leda till har ingen någon aning om, medan Nordkoreas vansinneshotelser mera lutar åt det absurda. Tur att Obama vann valet. Annars hade det verkligen kunnat bli krig igen, och den faran är tyvärr aldrig helt över än så länge.

del 7: Smärtan i Danmark

Sista dagen i Verona var samtidigt den första vårdagen och min avresedag. Vid Brennerpasset väntade snön, och den låg även kvar i Danmark, ehuru vädret där var alldeles strålande.

Resan gick bra till Fulda, där man liksom förra året fick vänta en och en halv timme efter att allt hade stängt på anslutningståget, som som vanligt var förfärligt: antagligen de mest obekväma sittvagnarna i Europa, som man måste sova kääpprakt sittande i då de inte gick att dra ut, och då man inte kunde sträcka ut sig, då det var för många i varje kupé. Dessutom blev det en timme försenat.

I Köpenhamn gällde det att få tag på min äldsta broder. Jag följde hans instruktioner via mail och försökte nå honom genom en mynttelefon, som bara släppte igenom alla mynten. Minimiavgiften var 15 danska kronor, så jag måste satsa mitt 20-kronorsmynt på ett enda samtal. När jag slutligen fann en automat som fungerade svarade en automatisk röst något på danska och klippte genast av samtalet. Jag hade åtta kronor till godo, men automaten behöll alla åtta. 20 kronor för ett automatiskt telefonmeddelande som inte kunde besvaras.

Mitt enda val var att bege mig till den enda adress till någon av hans arbetsplatser som jag kände till, som var Store Kongens Gade någon kilometer bortom Ströget. Där blev jag vänligt mottagen av receptionen, en grekinna, som gjorde vad hon kunde för att hitta honom. Jag fick tala med diverse kolleger, som slutligen anvisade mig till en annan gata nere vid hamnen. Det var bara några kilometer bort. Här blev jag åter väl emottagen av en rysk receptionissa som gjorde vad hon kunde för att hitta honom. Det skickades sökare över hela huset, men ingen kunde hitta honom, medan han ändå borde vara där någonstans. Till slut föreslog jag att man skulle pröva hans mobilnummer. Det kunde jag ju inte slå själv, då jag saknade mobil och aldrig ville skaffa mig någon sådan, då bland annat tre av mina vänner avlidit i hjärntumörer till följd av mobilsamtalstrålningar, och så fick vi plötsligt tag på honom. Det visade sig att han varit i huset hela tiden men osynlig, så vi fick äntligen talas vid.

Han hade inte mycket tid, men huvudsaken var att vi alls fick ses. Han hade fått nya glasögon med +6 på det ena ögat, dubbelt så starkt som mitt sämsta, men annars var han helt som han alltid hade varit. Han och kusin Alberto i Verona skall båda fylla 70 i år och arbetar båda lika hårt fortfarande som alltid. Vi diskuterade hans eventuella planer för firandet, men ingenting säkert var planerat.

Min andra bror var precis i Köpenhamn och skulle fara ut, och vi försökte nå honom, men det gick inte. Senare fick jag veta att han då satt i bastun. Där kan man inte ens svara i en mobil. Så jag fick fara ut till Dronningmölle på egen hand.

Som väl var var vädret drägligt, så det var ett friskt nöje att gå från Hornbaek till Enggården, trots det tunga bagaget. Väl där fick jag äntligen ta del av smärtimpakten efter fränfallet.

Gun hade ringt till Michael den torsdagsmorgonen och sagt att hon nog inte kunde laga middag åt dem den dagen. Han hade hört på hennes röst att hon inte mädde bra och ringde genast till Susanne att kolla upp henne. Susanne fann det genast angeläget att kalla på en ambulans. De var hos henne hela den dagen på sjukhuset tills Marcus tog över på kvällen.

Då hade tillståndet stabiliserats, och det var då jag hade mitt telefonsamtal med Michael om den goda prognosen att hon troligen skulle komma hem om fem dagar.

På fredag morgon ringde de från sjukhuset och sade att tillståndet hade försämrats – oregelbunden puls, otillräcklig syrehämtning och lunginflammation. Michael och Susanne kom genast. Marcus ville komma, men Michael sade i telefon, att antingen skulle hon bli bättre eller skulle det gå snabbt, så att Marcus ändå inte skulle hinna.

Det gick snabbt. Hon verkade lugna sig, bad om en kopp kaffe, fick sin kopp kaffe – och försvann plötsligt.

Michael ringde till Rasmus, som mailade mig och många andra. Det var omkring halv 2 på dagen den 15 mars.

Nio dagar senare hölls minnesstunden i Stockholm med Rasmus och Bianca, Michael och Susanne bland andra närvarande men ingen av oss andra syskon – Margherita hann inte i tid, och både Marcus och jag var för upptagna.

En vecka senare hölls minneshögtidsstunden på Enggården i Danmark, och då var bara jag frånvarande, som var med den övriga släkten i Verona. Ett femtiotal gäster kom, bland annat dottern till en dam som på sistone blivit nära vän med Gun och vars man begravts samma dag som Gun föll ifrån. Sedan dess har Danmark haft vackert väder.

Det var således ett abrupt avsked med abrupta avskedstillställningar. Vanligen brukar man vänta någon månad efter frånfallet för att få allting väl organiserat, men här väntade man inte, lika litet som Gun gjorde det själv, som om hon haft bråttom. Följaktligen måste tre av hennes barn bli frånvarande från avskedet i Stockholm och jag själv inte kunna närvara vid det andra heller.

Michael bad mig gå igenom hennes saker om det var några skivor eller böcker jag ville ha. Hennes hem hade redan packats ihop och omvandlats till något av ett litet museum för henne med enbart hennes konst, vilket jag innerligt hoppas det får förbli. Helst hade jag sett att hela hennes sista hem hade fått förbli intakt som det var.

del 8: *Avslutning.*

Detta var en av mina hemskaste och mest smärtsamma resor någonsin, fastän den också var en av de allra kortaste. Vinterresan 1993 var någonting liknande men inte lika smärtsam, medan i och med denna resa man definitivt plötsligt hade förlorat en stor del av sitt liv. *Memento mori* heter det ju, tänk på att du skall dö, men den schablonfrasen täcker intet av den smärta, vända och tvångsomvälvning av hela ens liv med ofrånkomliga omvärderingar av alla värden som förlusten av en så närstående innebär. Från andra sidan har hon bett mig trösta mig med min andra närmaste kvinnliga vän, som hon står i kontakt med, men livlinan, navelsträngen och den livsviktiga konkreta kontakten är ändå ohjälpligt bruten och därmed med båda mina föräldrar. Det måste bli ett trauma som består som en total oacceptabilitet, det går inte att acceptera, och ändå måste man göra det. Hennes liv förlängdes utan tvekan med ett antal år genom hennes flytt till Enggården, men det groteskt ironiska är det, att ju längre en människa lever och klarar sig, desto värre blir sedan skilsmässan både för hennes närmaste och troligen även för henne själv – ju längre man lever, desto mera fäster man sig vid sitt liv, vilket bidrar till att man lever ännu längre.

Jag sov illa min natt i Enggården, vaknade klockan 3 och kunde inte somna om, och när detta var ett ologiskt och oförklarligt fenomen, när jag borde ha varit dödstrött efter min förfärliga natt i likkisttåget, började jag undra och försöka pejla in Gun. Det var som om hon ville fram med någonting, att hon var ledsen för någonting och ville be om ursäkt för att hon hade misslyckats. Hon hade inte alls misslyckats. Hon hade varit världens bästa mor, det hade inte kunnat finnas någon bättre, men det var något annat.

Jag hade ännu inte fått del av Guns testamente, och i bilen in till Helsingör menade Michael att han hade skickat det. Den filen hade helt enkelt undgått mig, som om det rentav hade varit meningen att jag inte skulle känna till det. När jag senare fick del av hennes testamente förstod jag hennes hemlighet och bryderi. Det är en sak mellan mig och henne och mellan mig och familjen, så den kan inte gå närmare in på här, precis liksom även hon alltid behöll sina känsligaste relationshemligheter med till exempel sin bror för sig själv.

Det viktigaste var att vi var förenade i harmoni och vänskap och enbart ljusa minnen av vår mor. Det var min föresats att hålla bättre kontakt än någonsin inte bara med mina syskon utan också med mina kusiner och andra släktingar, främst de i Verona. Som Aurelios släktingar kan jag lugnt dela hemligheten med dem, då jag vet att de kommer att bevara den väl, men det är möjligt att det blir onödigt att göra det, och nu nästan ett år senare kan jag konstatera att det blev faktiskt så. Ingen hemlighet kan dock hållas i längden, allt måste bli uppenbart förr eller senare, men man kan åtminstone styra hur det skall gå till. Detta kunde bli en svår diplomatisk uppgift, som min far väl hade förstått sig på, då han var den perfekta diplomaten, men som sagt var – det är inte längre aktuellt. Förhoppningsvis är hon nu återförenad med honom – de var perfekta ihop, och jag njuter fortfarande vid blotta tanken på dem och gläds åt deras bestående ljusa minne, som om de båda alltjämt var kvar och för alltid.